5 bani în România.- 10 bani în străinătate | C G B

8 PAGINI

Anul XXXII. -- N-rul 149. -- Luni 2 Junie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 pe 3 luni | 9.15 pe 6 luni | 18.— pe un an
STRĂINĂTATE: Lei 10.- pe 3 luni | 20.- pe 6 luni | 40.- pe un an

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA IB
Linia corp 7 Bani 50
idem pag. IV " 40
Inserţii şi reclame 3,60 linia
Anunturi sau informatiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11. Brezoianu. 11

Bucureşti, 1 Junie

DIN PROBLEMELE IMPROPRIETARIRII

Una din greutăţile pe carî le prezintă problema noilor împroprietăriri ţărăneşti este şi întrebarea: ce poate fi disponibil ca pământ de cultură, şi ce se cere, după diferitele regiuni ale ţării?

Intr'adevăr, se ia ca neîndoios faptul că vor fi unele părţi unde disponibilul prin expropriere va fi mai mult decât e absolut necesar pentru împroprietărirea proiectată, — pe de altă parte însă vor fi unele regiuni unde fiind prea puţină sau lipsind proprietatea latifundiară, muncitorii de pământ vor încăpea prea greu, saŭ nu vor încăpea, la împroprietărire la fel cu ceilalţi, cu cei din regiunile mai favorizate în această privinţă.

Această consideraţie a făcut, de sigur, să se nască ideea, şi propunerea, ca exproprierea să înceapă chiar de la 100 de hectare în sus, aplicându-se din 500 în 500 de hectare o progresiune, de pildă de 10 la sută (propunerea d-luî C. G. Pietraru).

Cu acest chip, posibilitatea împroprietăririi s'ar întinde mai mult asupra suprafeţeî ţării întregî. Totuşî la un echilibru perfect, la împlinirea tuturor nevoilor şi în acelaş timp a oricăruî prisos, nu se va putea ajunge nicî astfel.

La prima vedere, problema ar fi uşor de rezolvat. N'ar avea Statul decât să împroprietărească pe pământurile disponibile pe ţăranii carî s'ar strămuta acolo din regiunile prea populate saŭ unde ar fi prea puţin pământ disponibil. D. C. G. Pietraru zice: Acolo unde se va lua mai mult pământ decât este nevoie locală, acest pământ să rămână în stăpânirea Statuluî, până în momentul când el îl va împărţi prin colonizare la alţi ţăranî.

In practică însă lucrurile n'aŭ să meargă tocmaî aşa de uşor. E adevărat, că oricât de dificil colonist ar fi românul, dragostea luî de pământ e destul de mare ca să-l hotărască să-şî calce pe inimă şi să-şî lase satul şi locul pentru a-şî întemeia un alt cămin, mai ales când are să fie vorba tot de pământ românesc. Totuşî, omuluî deprins a trăi la munte, căcî mai ales de aceştia va fi vorba, îî trebuie timp şi silinţă ca să se obişnuiască la şes, cu locul şi cu lucrările câmpuluî; s'apoî atâtea gospodariî carî vor trebui să fie întemeiate din nou, creiate aproape din nimica, vor cere fără îndoială mai multă bătaie de cap şi mai multe jertfe de la început, decât acelea reclamate de împroprietărirea sătenilor pe moşiile pe carî eî trăiesc din moşi-strămoşi.

Nu zicem nicîdecum că lucrul nu e realizabil, ci vrem numaî să accentuăm că rezolvarea acesteî chestiunî va cere o deosebită purtare de grijă, şi că va trebui din vreme să se ia măsurî de organizare temeinică a acelor colonizărî, pentru ca să se poată face şi ele fără prea multă întârziere, şi ca să dea apoî rezultatele cele mai bune cu putinţă.

ŢARUL NICOLAE AL II-lea
care a sosit astăzi, împreună cu familia, la Constanţa

Diferendul GRECO-TURC

Grecia pregăteşte o demonstraţie navală

Paris, 30. — **Ştirile despre agravarea conflictuluî greco-turc se confirmă.**

După o ştire sosită din Atena, guvernul grec se ocupă cu planul uneî demonstraţiunî navale contra Turcieî şi chiar cu eventuala blocare a Dardanelelor, ca în felul acesta să asigure liniştea grecilor din Turcia.

In tot cazul însă înainte de a face orice demers, Grecia va aştepta demersul inevitabil al Puterilor.

Se afirmă că turcii aŭ atacat localitatea Tizacik, în faţa insuleî Mitilene, locuită de 25 mii greci.

Populaţiunea se teme de masacre.

Armatorii greci, în vedere că începerea ostilităţilor între Turcia şi Grecia ameninţă, aŭ dat ordin tuturor vaselor aflătoare în apele turceşti să se întoarcă în Grecia.

TRANSPORTAREA REFUGIAŢILOR

Atena, 30. — Şase mari vapoare închiriate de guvern transportă necontenit pe refugiaţi în insulele Egee.

D-l Venizelos, ministrul marineî şi amiralul Conduriotti aŭ inspectat cuirasatul „Averoff". (A. R.).

OPOZIŢIA SPRIJINA GUVERNUL GREC

Atena, 30. — Toţi membriî opoziţiunî s'aŭ întrunit şi aŭ decis să sprijine guvernul în aceste momente de criză naţională. (A. R.)

OPINIA PUBLICA GREACA CERE SATISFACŢIE

Atena, 30.— *Emoţiunea opiniei publice creşte şi cere cu indignare deplină satisfacţiune pentru asupririle comise de autorităţile turceşti contra grecilor din Tracia şi din Asia mică. Cu toate asigurările date de către Poartă, populaţiunile grece continuă a părăsi Asia mică venind în Grecia într'o stare de plâns.* (A. R.).

NOTA REMISA TURCIEI DE GUVERNUL GREC

Atena, 30. — Guvernul elen a remis la Constantinopol o notă foarte energică, cerând încetarea persecuţiunilor şi repararea pagubelor cauzate. Opiniunea publică, vin întărâtată, cere de la guvern o acţiune imediată. (A. Română.)

UN ORDIN CĂTRE MINISTRUL TURCIEI LA ATENA

Salonic, 30.— Un ordin urgent al guvernuluî otoman face ca ministrul Turcieî la Atena, Galib Kemali, să-şî întrerupă turneul şi să se îmbarce refuzând de a primi pe ziariştî. (A. R.).

REPRESALII CONTRA STRAINILOR IN GRECIA

Salonic, 30. — Guvernatorul general a ordonat societăţilor anonime streine să aibă tot personalul de naţionalitate elenă. Amploiaţii supuşî streinî ce vor refuza în termen de 20 de zile de a opta pentru supusia elenă, vor fi concediaţi. (A. R.)).

INCHIDEREA BURSEI DIN ATENA

Atena, 30.— Guvernul, în urma uneî înţelegerî cu banca Naţională şi cu comitetul Burseî, a ordonat închiderea Burseî din Atena atâta vreme cât situaţiunea va fi nesigură. (A. R).

SITUAŢIA E CRITICA

Constantinopol, 30. — **Se asigură din cea mai bună sursă diplomatică greacă, că ministrul Greciei a declarat erî şi alaltăerî oral marelui vizir că, dacă trupele neregulate turceşti impresoară Aivali, pătrund în oraş şi provoacă incidente deplorabile, raporturile greco-turce vor lua un caracter critic şi primejdios.** (A. R.)

Programa

deschiderii sesiunei extraordinare a Adunărilor Legiuitoare la 5 Iunie

I

La ora 11 dimineaţa se va celebra un tedeum la Mitropolie, în prezenţa:

Domnilor miniştri, domnilor senatorî şi deputaţî, Inalteî Curţi de casaţiune, Inalteî Curţi de conturî, Academieî Române, consiliuluî administrativ permanent, consiliuluî superior de agricultură, corpuluî profesoral universitar, Curţilor, tribunalelor, autorităţilor administrative şi militare, primărieî Capitaleî şi Camereî de comerţ.

II

La ora 11 şi jum. Inaltele Corpuri şi autorităţi se vor întruni în sala şedinţelor Adunăriî şi vor ocupa:

Corpul diplomatic, primele două tribune, lit. A şi B, din stânga Tronuluî.

Inaltele Curţi de casaţiune şi de conturî, tribuna lit. G.

Academia Română, consiliul administrativ permanent şi consiliul superior de agricultură, tribuna lit. E.

Corpul profesoral universitar, Curţile şi tribunalele, precum şi celelalte autorităţi, tribuna oficială lit. F.

III

D-niî senatorî şi deputaţî vor ocupa băncile din faţa Tronuluî.

IV

Pornirea cortegiuluî regal de la Palat se va anunţa prin 101 tunuriî.

V

La ora 12, Majestatea Sa Regele însoţit de Alteţa Sa Regală Principele Moştenitor, intră în sala şedinţelor Adunăriî, precedat de adjutanţiî săî şi de Curtea Regală.

Majestatea Sa Regele, înconjurat de miniştriî, citeşte Mesajul de deschidere a Adunărilor Legiuitoare.

VI

După plecarea Maiestăţeî Sale Regeluî, Adunările Legiuitoare proced la lucrările lor.

VII

Biletele de intrare în sala Adunăriî, pentru această zi, se vor da d-nilor senatorî şi deputaţî prin birourile Adunărilor Legiuitoare.

Biletele pentru tribuna diplomatică se vor da de către ministerul afacerilor străine.

Biletele pentru celelalte tribune se vor da prin preşedinţia consiliuluî de miniştri.

Criza din Franţa

- Declaraţia şi demisia noului guvern -

Paris, 30. — Camera. — *D-l Ribot citeşte declaraţiunea ministerială. Pasagiul relativ la legea militară este aplaudat îndelung de centru, dreaptă şi parte din stânga. Peroraţia e aplaudată de centru şi parte din stânga.*

D-l Puech, radical unificat, interpelează asupra politiceî generale.

*

Senatul aplaudă aproape cu unanimitate declaraţiunea.

Paris, 30. — *Declaraţiunea ministerială afirmă că guvernul se compune din republicanî convinşî. Anunţă imediat proiectul unuî împrumut; cercetarea urgentă a proiectului impozitului general pe venit, încorporat în legea finanţelor. Echilibrul financiar se va menţine cu preţul unor severe economiî ajutate de plus valute şi de noile impozite indispensabile. Declaraţiunea observă că legea celor treî anî intrând abia în aplicaţiune, nu poate fi din nouî pusă în cestiune în faţa echilibruluî forţelor militare europene. Guvernul va face să se voteze repede o lege asupra pregătiriî militare a tineriî şi va lua măsurile necesare de a organiza rezervele cât mai solid. Politica exterioară a Franţeî va continua de a contribui la pacea generală, uzând de forţa nestrămutateî alianţe şi preţioaseî amiciţii. Direcţia politiceî interne se va rezuma în treî cuvinte: apărare laică, justiţie fiscală, justiţie socială.*

Declaraţiunea se sfârşeşte printr'un călduros apel la toţi republicanii.

Paris, 30. — Camera. — **D-niî Puech, Augagneul şi Dalimier caută să probeze neputinţa unui minister Ribot în urma unor alegerî în carî membriî stângeî aŭ câştigat numărul voturilor, şi declară că grupurile lor vor vota contra cabinetului. (Aplauze la estrema stângă şi la stânga).**

D-l Ribot afirmă voinţa de a orienta politica la stânga şi anunţă apropiata depunere a proiectului împrumutului, ale cărui modalităţi le lămureşte. Spune că împrumutul trebue emis înainte de vacanţe şi adaogă că va cere Senatului să încorporeze în legea finanţelor proiectul impozitului pe venit. Legea celor treî anî va fi îealmente aplicată. Anunţă proiecte pentru educaţiunea fizică, apoî aduce omagiî alianţeî cu Rusia şi înţelegeriî cu Anglia. Sfârşeşte afirmând din nouî voinţa de a guverna cu majoritatea stângeî. (Viî aplauze la centru şi parte din stânga).

O ordine de zi propusă de d-l Dalimier e adoptată cu 374 de v contra 187. Şedinţa e ridicată şi anunţată pe Marţi.

Ordinea zileî votată, e astfel concepută. Camera, respectând voinţa de curând exprimată prin votul universal, e hotărâtă a nu da încrederea eî decât unuî guvern în stare să realizeze unirea forţelor stângeî şi, respingând orî ce audiţiune, trece la ordinea zileî.

La finele şedinţeî Camereî miniştriî s'aŭ dus la Eliseu să remită demisiunile lor d-luî Poincaré, care i-a rugat să asigure expedierea afacerilor curente. D-l Poincaré a primit demisiunea cabinetuluî. (A. R.)

DEMISIA CABINETULUI RIBOT

Paris, 30. — **Camera. — Cabinetul Ribot având o minoritate de 44 de voturi, şi-a dat demisia. (A. R.)**

VIVIANI VA FORMA UN NOU CABINET

Paris, 30. — **Impresiunea în culoarele Camereî era astă-seară că d. Viviani va fi însărcinat cu constituirea unuî nou cabinet şi că va isbuti foarte repede în această misiune. (A. R.)**

VIZITA LUI SASSONOW LA KIŞINĂU

Kişinău, 30. — Ministrul de externe Sassonow şi ministrul Românieî Diamandi, carî se îndreptează spre Constanţa, aŭ stat aci patru ore, vizitând oraşul şi spitalul Kostinseskaja, afară din oraş. (A. R.)

CONSTRUIREA PODULUI INTRE SERBIA ŞI ROMANIA

Belgrad, 30. — *„Monitorul oficial" publică legea sancţionată de regele asupra convenţiunii sârbo-române privitoare la construirea unuî pod de cale ferată pe Dunăre între Brzapalanka şi Tzigănuş.* (A. R.)

ANIVERSAREA CUCERIRII CONSTANTINOPOLULUI

Constantinopol, 30. — Cu prilejul aniversăriî cuceririî Constantinopolului, pe care un grup de patrioţi otomanî cu ministrul marineî Djemal paşa în frunte, aŭ avut iniţiativa de a o celebra solemn pentru prima oară de la 1453, presa publică articole patriotice relevând şi însemnătatea acesteî iniţiative din punctul de vedere al înălţăreî simţimântuluî naţional turc.

In Stambul toate magazinele turceşti şi armeneşti cum şi cele greceşti aŭ fost închise. După prânz s'a făcut o mare procesiune patriotică, care a mers la Sf. Sofia, la mormântul cuceritoruluî Mahomet. (A. R.).

CRONICA VITICOLA

Asupra tratamentelor cuprice

(Hârtia de ftaleină de fenol) —

Se ştie, că pentru a putea întrebuinţa o soluţie de piatră vânătă în combaterea manei, e nevoe mai întâî ca să-î neutralizăm aciditatea; altfel soluţiunea de piatră vânătă ar „arde" viţa.

Neutralizarea aciditătiî sulfatuluî de cupru se face la noî în ţară obişnuit cu lapte de var, se toarnă încet soluţia de lapte de var în soluţia de piatră vânătă, amestecând continuu. Rămâne acum să ne întrebăm: până când e nevoie să turnăm laptele de var? Ceî mai mulţî se servesc în mod empiric cântărind pentru o cantitate de piatră vânătă, o anumită cantitate de var: greşală sigură. *Niciodată nu vom putea neutraliza o soluţie de piatră vânătă cântărind o anumită cantitate de var, alcalinitatea (puterea de neutralizare) a varuluî nefiind niciodată aceeaşî.* De aceea, pentru a ne putea da seama de momentul când laptele de var neutralizează aciditatea sulfatuluî de cupru se întrebuinţează aşa numite hârtiî indicatoare care, îmbibate cu diferite substanţe chimice schimbă de culoare după cum un lichid e acid sau alcalin. Hârtiile indicatoare cele mai întrebuinţate sunt: *hârtia de turnesol şi hârtia de ftaleină de fenol.* Intre aceste două, cea mai avantagioasă este aceasta din urmă. Intr'adevăr, hârtia roşie de turnesol îşî schimbă culoarea în albastru atunci când zeama devine alcalină. Or, atât timp cât zeama ce o preparăm e acidă, ea mai conţine piatră vânătă liberă, având o coloraţie albăstrecenuşie. La început prin urmare, înainte de a introduce în soluţia de piatră vânătă laptele de var, zeama e albastră; introducând o hârtie roşie de turnesol, aceasta se va îmbiba de lichidul care am zis că-l albastru; împreună cu roşul hârtieî vom avea o coloraţiune vânătă care se va transforma pe nesimţite pe măsură ce vom adăoga laptele de var, pentru a trece la albastru atunci când zeama a devenit alcalină.

Pentru un ochî neobişnuit e însă greu a distinge albastrul soluţieî de sulfat de cupru de albastrul zemeî în preparaţie şi de albastrul hârtieî de turnesol, odată zeama terminată de preparat. Momentul de trecere a hârtieî de turnesol de la vânăt la albastru e greu de prins. De aceea am recomandat întotdeauna, pentru constatarea neutralizăriî *aciditătiî soluţieî de sulfat de cupru cu lapte de var, hârtia de ftaleină de fenol.*

Intr'adevăr, pe când hârtia de turnesol are două culorî, roşie pentru reacţia acidă şi albastră pentru cea alcalină, *hârtia de ftaleină de fenol nu are decât una: roşie-vişinie pentru cazul reacţiuneî alcaline, hârtia fiind incoloră (albă) atunci când zeama e acidă.*

Dacă ţinem seamă acum, că acţiunea zemeî bordeleze e *întârziată, treptată* sau *imediată* după cum zeama e *alcalină, neutră* sau *acidă*, iată cum vom proceda la prepararea zemeî cuprice:

a) *Pentru zemile cu acţiune treptată (zemi neutre).* In timpurile normale, vom turna laptele de var în soluţia de piatră vânătă, amestecând continuu, până când hârtia de ftaleină de fenol, care la început e *albă*, devine *roşie-vişinie.* In acel moment al trecereî de la alb la roş-vişiniu, vom şti că aciditatea pietreî vinete a fost complect neutralizată. In acest caz acţiunea aciduluî carbonic din aer se va exercita în mod *treptat* asupra hidratuluî cupric aflător în zeamă, transformându-l în carbonat bazic de cupru, produs care în prezenţa amoniaculuî din aer va reacţiona *treptat* contra manei.

b) *Pentru zemile cu acţiune întârziată (zemi alcaline).* In caz de secetă, vom neutraliza ca mai sus, iar din momentul trecereî culoareî de la alb la roş-vişiniu vom şti că cu cât vom continua cu adaosul lapteluî de var, cu atât acţiunea zemeî va fi mai *întârziată*, căcî acţiunea aciduluî carbonic şi a amoniaculuî din aer va fi împiedicată de prisosul de var ce l-am întrebuinţat peste neutralizare.

c) *Pentru zemile cu acţiune imediată (zemi acide).* In vremurile ploioase, vom turna laptele de var ca sub a) până la neutralizare, iar atunci când hârtia şi-a schimbat culoarea vom adăuga soluţieî încă o cantitate de piatră vânătă, mai mare sau mai mică, după cum dorim ca zeama să fie mai mult sau mai puţin acidă, ca acţiunea eî să fie mai *înceată* saŭ mai repede; în tot cazul rămâne ca piatra vânătă întrebuinţată peste neutralizare să nu treacă de 200 gr. la sută litruriî.

In acest caz având deja cupru solubil în apă, acţiunea zemeî va fi *imediat* urmată de o acţiune treptată a transformăreî hidratuluî cupric în carbonat bazic.

Dr. Ilie Pisovschi.

CRONICI

Lumea din tramvai

de **Ion Gorun**

Pentru ca titlul acesteî cronicî să nu fie rău înţeles, să mă grăbesc să lămuresc că n'am să vorbesc anume despre lumea care circulă cu birja, cu automobilul sau pe jos; — ci vreau să notez câteva observaţiî ce cred că se pot face sau încheieri ce se impun asupra firiî şi obiceiurilor lumiî de astăzî peste tot, privind-o pur şi simplu cum se urcă şi se coboară, adică cum le traversează, sau cum se comportă în acest populare vehicule ce sunt tramvaele.

Este bineînţeles că pentru ca cineva să facă asemenea observaţiî, trebue ca el însuşî să fie un obisnuit al tramvaiuluî; — deci când zic: „lumea din tramvaî", înţeleg şi: lumea privită din tramvaî, — după cum într'o altă cronică ce am întitulat: „lumea prin geam", am înţeles lumea aşa cum poate fi privită şi judecată prin simpla observare dela o fereastră, pe dinaintea căreia mişuiala eî este destul de vie şi de variată.

Vie şi variată este şi mişuiala din tramvaiele noastre. Trecî pe stradă, mai ales pe cele din centru, şi daî ba icî ba colo peste grupurî obstruând trotuarele, în jurul unor stâlpî înzestraţî cu câte o tăbliţă indicatoare. Ce sunt aceste micî întruniri publice sau adunări populare adesea de cel mai variat aspect: bătrânî, tinerî, copiî, dame, militarî, popor, mateloţi, etc.? —Este lumea care aşteaptă tramvaiul.

Şi este o lume în deobiceiŭ de o putere de răbdare fenomenală. Adesea făcând o plimbare igienică între Bulevard şi Palat, ţi se poate întâmpla ca la întoarcere să daî peste acelaş public, sporit doară cu câţîva noî candidaţi la locurile ce mai probabil vor veni toate ocupate, cu tramvaiul *complect*,— public care aşteaptă, aşteaptă cu pachete în mâinî, cu umbrele saŭ bastoane subsuoară şi în gând cel mult cu vaga reamintire a observaţieî glumeţe de odinioară a doctoruluî Urechiă: — „Toate trec în lumea asta, domnule, numaî tramvaiul nu trece!"... Şi aşteaptă, şi aşteaptă, măcar că adăposturile de aşteptare lipsesc mai peste tot, iar pela unele *staţii* sunt înciocuite cu construcţiunî igienice, dar nu prea bine mirositoare.

De ce aşteaptă toată această lume? — Foarte simplu: fiindcă se grăbeşte.

Este de mirare cât este de grăbită, saŭ ce multă lume grăbită e în Bucureştî; — dar şi mai extraordinar este cu câtă răbdare e înzestrată toată această lume care se grăbeşte. Şi nu vorbesc numaî de aceia carî aŭ să facă drumurî într'adevăr lungî, de pildă dela centru până la marginea oraşuluî saŭ viceversa — ci de aceia mult mai mulţî, neasemănat mai numeroşî, carî se urcă din calea Victorieî ca să se coboare la statua luî Rosetti saŭ se urcă din piaţa Teatrului ca să se coboare la monumentul luî Brătianu. Aceştia sunt plaga, blestemul şi nenorocirea bietuluî locuitor dela mahala, care adesea trebuie să se uite cu jind şi cu dezolare cum trec pe rând *complecte* tramvaiele, şi cu ele şi ora meseî, — pe când dânsul, cu pachetelul de la băcănie în mână, aşteaptă, aşa cum undeva, departe, aşteaptă şi o gospodină cu bucatele recî, saŭ arse pe maşina de gătit.

Dar aceia mulţî grăbiţî pe distanţe scurte de foarte multe orî ar fi mai folosiţî luând-o pe jos, — mai întâî la diferinţa dintre taxa tramvaiuluî şi uzajul tălpilor dela ghete, apoî uneorî chiar şi la economia de timp. Un astfel de om practic a fost acela din cunoscuta anecdotă, care fiind învitat de un cunoscut al săŭ să se urce şi el în tramvaî, i-a răspuns: — „Nu pot, dragă, că acuma mă grăbesc"... Acesta într'adevăr era un grăbit sincer, iar nu prefăcut, mai ales dacă avea de mers pe un drum pe care tramvaiele se opresc la *macazurî*, — cazurî pentru carî nu e precauţie de prisos să plecî deacasă cu merinde, — sau pe unul din acele traseurî şerpuitoare pe carî vagoanele te duc şi te întorc de câte două-treî orî în jurul aceluiaşî punct, sau te plimbă după vorba cânteculuî popular:

Aşa joacă pe la noî,
Inainte şi 'napoî...

Dar nu vreau să fac aicî critica tramvaielor, ci vreau iarăşî numaî să atrag atenţia asupra admirabileî răbdărî a lumiî de la noî, nu numaî când aşteaptă tramvaiul, dar şi când, odată pasagerul instalat în vagon, şi-a încredinţat soarta timpuluî săŭ disponibil capriciuluî traseelor sau al întâlnirilor pe la macazurî.

Caracterul bucureşteanuluî este însă alcătuit din contraste; aşa, de pildă, pe cât este de răbdător câtă vreme aşteaptă tramvaiul saŭ câtă vreme tramvaiul îl plimbă, pe atât de agitat şi febril este în momentul când tramvaiul se apropie sau când s'a oprit în staţie. — Unîî aleargă înaintea vagonuluî şi se agaţă de el cu riziculi d'a-şî frânge gâtul sau a fi daţî jos de conductor fiindcă e *complect* (vagonul îndeobiceî; conductorul mai rar); — alţiî se agită alergând de la capătul la coada vagonuluî şi iarăşî 'napoî; — şi cu toţiî dau năvală şi se îmbrâncesc, vorba din „Faust" al luî Goethe: „ca pentru pâine'n foamete calicîî".

Aicî niciо regulă nu valorează; de geaba sunt tăbliţele cu indicarea: „ieşirea prin faţă", — de geaba e regula ca urcarea să se facă pe scara dindărăt a vagonuluî şi numaî pe partea dreaptă, — toate astea pentru publicul bucureştean sunt vax. — se coboară şi se urcă fiecine pe unde vrea sau pe unde poate, ceî carî vor să iasă se ciocnesc cu ceî carî vor să intre, uşile condamnate sunt sgâlţâite cu furie, conducătorul care are veleităţi prea accentuate de a face ordine e ameninţat nu odată cu păruiala, — însfârşit o comedie întreagă. Din toate astea, fără îndoială cea mai curioasă, dar şi cea mai caracteristică pentru mentalitatea, ca să zicem aşa, a uneî părţi din acest public, este pretenţia unora de a se urca eî în vagon, înainte de a se fi coborît ceî ajunşî la destinaţie. De geaba raţionamentul: — „Domnule, ca să te poţî urca, trebuie mai întâî să mă laşî să-ţî fac loc"... Preopinentul se uită fără să 'nţeleagă, şi din privirea luî speriată citeştî numaî teama că-l veî păcăli şi că are să rămână pe jos... Astfel mulţî şi în trenul vieţiî nu vor să-şî aştepte rândul nicî chiar în momentul în care li se îmbie, ci speriaţî să nu rămână de căruţă, sar să strivească, — bagseama spre mai mare siguranţă, — pe ceî gata a le face loc.

Aşa când e aglomeraţie; se ţin oamenii de curele, se înghesuie unîî într'alţiî, potoliţî după ce vagonul s'a pus în mişcare, caşî când cu toţiî şi-ar zice: — „De, ce să-î facî? în tramvaî ca în tramvaî"... Şi nicî unul nu se gândeşte la spectacolul în adevăr ridicol ce înghesuiala aceasta oferе pietonilor, deşi el însuşî nu odată va fi contemplat-o cu un zâmbet maliţios pe buze. Vorbesc bine înţeles de tramvaiele cu curent electric, — curentul căruia S. P. A. nu-î datoreşte nicîo obligăduire... Da, dar pasagerilor?...

Altfel când e lume mai puţină; — căcî se întâmplă şi aceasta, la unele ceasurî ale zileî. Atuncî să vezî pe pasagerul bucureştean cum se lăfăieşte pe băncile vagonuluî, de parcă l'ar fi închiriat pe de-a 'ntregul în preţul biletuluî de doî gologanî. Incetul cu incetul altî pasagerî se urcă; el stă impasibil pe treî locurî, şi nu s'ar da mai încolo, neinterpelat cu energie. Doamne fereşte! Oamenî mai timizî, doamne mai ales, staŭ astfel în picioare, hăţăindu-se la toate opririle şi pornirile vagonuluî, pe când în faţa lor nepăsător primul ocupant îşî aruncă privirea turbure în vag... Aţî mai observat sistemul?

Fără îndoială că-l vor fi observat, în altă parte, chiar şi aceia carî nu circulă cu tramvaiul. Căcî sunt şi de aceia carî pentru nimic în lume nu s'ar urca în popularul vehicul; s'ar simţi dezonoraţi. Şi ceî mai mulţî ţi-o şi spun: — „Monşer, eu în tramvaî nu pot să mă urc; îmî face rău... tot felul de lume,— mă 'nţelegî..." Pe când hazul pentru altiî este tocmaî acest: tot felul de lume.

Dar sunt şi unîî carî îţî declară că dânşiî fac excepţie — pentru tramvaiul electric. Tramvaiul cu caî? — E mitocănesc; electricul, orîcum, e ceva mai şic, — nu te compromiţi.

Mergând mai departe, veî găsi oameni de principiî carî admit pe lângă tramvaiul electric şi pe acela cu doî caî; dar râd cu hohot de pasagerul care se urcă în tramvaiele cu un cal.

Şi astfel... ca peste tot în lume, aşa şi cu tramvaiul.

Atentatul
din pădurea Ghermăneşti

Bârlad, 30 Maî

Vineri, 30 Maî, în pădurea Ghermăneştî, pendinte de comuna Fedeştî (Tutova), s'a săvârşit un atentat la viaţa d-reî Maria Petrescu, învăţătoare, şi a sătenilor Costache Toader şi Anghelache Diaconu, toţi din Fedeştî, atentat care din fericire, n'a izbutit.

Iată faptele: Pe când d-ra Maria Petrescu, însoţită de sătenii C. Toader şi A. Diaconu, treceau prin pădurea Ghermăneştî într'o trăsură, venind din Fedeştî, s'a descărcat asupra lor un foc de armă.

Gloanţele, carî după cum se va vedea mai jos, aveau de ţintă numaî pe d-ra Maria Petrescu, aŭ rănit-o numaî la braţul drept în două locurî şi la braţul stâng într'un singur loc. A fost rănit şi Costache Toader la cap şi umăr. Diaconu a scăpat neatins.

Rănile sunt de mică gravitate, aşa că victimele sunt în afară de orice pericol.

Atentatorul e un anume I. C. Ciobanu din aceeaş comună. El a comis atentatul din răzbunare asupra învăţătoareî, pe care — după cum se spune — voia cu orice preţ s'o ia în căsătorie, dar a fost categoric refuzat.

Joî, 29 Ciobanu maî încercase un atentat la viaţa învăţătoareî, chiar la locuinţa eî, dar n'a reuşit. Atentatorul a dispărut.

Cazul se anchetează.

Negrilă.